

Sy-li spěval,
Pilně dželal,
Strowja óe
Swójbný statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spěwal
Swěrnje dželaš
Wšědne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebjes mana
Njeh ói khamat a
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kli Bóh poda
Wokřes te. F.

• Sserbske njedělske łopjeno. •

Budyšin

30. oktobra 1927

Bauken

Čisłecz a nakład Ssmolerjes křesćijichczerne a křesćianje šap. družst. s wobm. kul. w Budyšinje.
Wutřadza łóždu šobotu a placzi bérleńje 78 kotych pjenjełtow.

Reformazijní šwjedzeň.

1. Pětra 1, 25: Knješowe słowo woštanje do wěčnosće.

Na semi wšitko šandže. Čłowješko jo narodža a mru, ludny a narody nastawaju a šahinu, kraje do morja šapadaju a šašo nastawaju. Wšitko je w šajnym pšcheměnjenu. Šene jenož woštanje; dokelž s wěčnosće wutřadža, je wěčnosć do čaša pšchěšadžiło a je wěčne hrodzišćo wšitkich dušchow, kotrež ša nim žadaju. To je Knješowe słowo: słowo, kotrež je Bóh tón Knjes šwojim šwjatym mužam do wutrobny dał w šwojim čašu, šo bnyhu jo rěčeli, — słowo wo nim, kiž je njebjo a semju štworil a morjo a wšitko, šhtož je w nim, a še šwojej wótzowskej dobroćiwosću žnje štworjenje šdžerži a žohnuje, słowo wo šwjatym šbóžniku, kiž je naš wujednał a wumohl na šichu a š šadamownych džěčzi džěčzi Bože ščinil, kiž do jeho mjena wěra, — słowo wo šwjatym duchu, kiž šwědči š našim Duchom, a naš wuczi šo bědžic a dobněč, čšerpliwi bnyč a wutrac, wěric, lubowac a šo nadžijec.

To je to słowo, kotrež šo mjes nami pšhipowjeda, wot Rutheroweho a Melanchthonoweho čaša šem šo šašo mjes nami přěduje. To šame běšče šašpnyjene pod čłowješkimi wuczbami, jeho čišta woda běšče šo njecžista ščinila pšhes čłowješke wustajenje a pšhiwěru. Pódlu wěčneho Boha w njebješkach běchu tak mjenowaných šwjatnych štajili, še kotrymž šo wołachu wo jednanje a šarncenje: Džěčom Božim běšče pšhišup š wutrobje njebješkeho Wótza počezenn, haj njemóžny ščinjenn. Wšichšče šrwě šbóžnikoweje, kotraž je jenicžny naša prawdosć, dobre škutki štajichu, š kotrymž

šchěšćijenjo šebi wutřadž dnyrbjachu, šhtož nihtón wutřadž njemóže: wodacze hřchow a šbóžnosć. Město wodžjenja šwja-teho ducha, kiž šoždeho hinał, wšitkich pak do wěrnosće wje-dže, wucžichu šasnje žyrkwoje a měšnikow, pšchede wšitkimi šamža w Romje; šhtož te džerži, tak wucžichu, temu šu wro-ta wěčnosće wotewriene. Čłowješke wustajenje město Božeho šłowa, šamžna šašlužba město Božej hnady, čłowješka mudrosć město Božeho šjewjenja — a Knješowe wěčne šłowo, tuto žiwe žórlo wěčneho žiwjenja šašane, šchěšćijan-štwu přecž wšate, njěšnate ščinjene we wošadach, w domach, we wutrobach!

Bohu budž džak, šo je dr. Marcžina Luthera, tutoho hór-nikoweho šyna, šbudžil, kiž je š rospadankow šlucheje škaliny nam šašo čište šłoto čišteho ewangelija wuryl. Reformazija rěka: wobnowjenje šchěšćanšćeje žyrkwoje, my móhli prajicž, šo to rěka šašowudobnywanje Božeho šłowa. Tam mnich pšhi durjach hrodoweje žyrkwoje we Wittenberku šteji a wot tam do kraja won šlinczi a do šwědomnjow woła, šhtož jeho 95 šady praja: ničžo njeje šamžowny potpuš wot Težela do šwěta trubjenn, a jebanje je wucžba wot tak mjenowaných do-brnych škutkach. Šwobodna hnada Boža w Křesťuškju še-šuju je šchaz (pošlad), kiž je nam daty: my ša to mamy, šo čłowjek prawny budže šjes šakonja škutkow, jeno pšhes wěru do Křesťuškoweje prawdosće a hnady. Tam w čiščinje a šamotnosći na Wartburku dr. Luther šedži a š nutrym modlenjom a š wulkej prózu a pilnosću šwjatnych šapošto-łow wuczi, w našej macžernej rěči rěčecž, šo bnyhu šchě-šćijenjo we wšitkich krajach bnyč móhli, šaž ludžo w Berči, šotšiz šo wšědnje w pižmje wobhonichu, šačž bnyhu te wězy

ko tak mēle. A potom hwoj katechismus do hwēta sčele, so hyschtej dom a schula wjedzikej, sčto wēriny, so hychu štari a młodzi nawukli k Bohu ko modlicz a k Bohu pschincz. We wschitkim — wón je nam ewangelij sažo pschinješt, cziste Bože słowo. Wukwobodzili hmy ko wot knjeistwa mēschnikow a człowjekoweje wuczby, ludžo hmy ko sčzynili, kotřiz hmedža psched Bohom stejecz jako jeho wumožene džeczi, kiž žaneho drugeho hrednika njetriebaja ani njerodža, hacž Jesom Khrysta w prawej wěrje. To je bohaststwo ewangeliskeje zyrkweje, wudobnye w czežkich nusach hwedomja, wupokasane na wjele tyžaz wutrobach, wobhwēdczene wot khroblych a smužitnych, hacž do hmyercze wješelych martrarjow a krawaných hwēdkow — to je našcha dobra brón a našcha króna, našcha móz a našcha nadžija: Bože słowo a to woštanje do wēcznošće.

Pohladajmy wołoko hēbje: njepšheczeljo kólo wołoko! Woni jo powalicz chzedža, jo nam rubicz chzedža. Hysčze tón hamžny njepšheczel kaž psched 400 lětami w Romje na naš laka — a hdy by mohł, by naš pschescžehał, kaž něhdy našich Wótžow! A hredža mjes nami hū postanyli. Druhy hū njepšheczeljo, sčtož mjeno nastupa, wschelažny, w tym, sčtož chzedža, paš pschesjeni. Woni Božemu słowu wjažny placžicz dacž njehadža, na jeho město ma wschelaka semsła wuczba a człowjekowa mudrosčz stupicz. Woni Jesuša niz wjažny sa šbōžnika, jenož so wučerja, kaž je jich wjele prjedy njeho a po nim bylo, pschipošnaja. Eswoji hamžni šbōžnikojo bycz, hamžny hēbje wumóz chzedža. Se hynym hlokom a s mōžnym wołanjom ko psched hwētom khwala, so hū daloko pokrocžili wyschiche-Božeho šjewjenja a wyschiche wischeje wērny.

Njedajcže nitomu hēbi dohnył prjecz wsacz, njedajcže hēbi hwoju krónu rubicz, wy džeczi ewangelija! Woni tež sańdu, kaž hū wschitžny prjedy nich sašchli, a wschitka jich mudrosčz sańdže, kaž człowjekowe słowo wjažny hyschecz njeje, hdyž Bōh tón Knjes rēczi. Ale Knjesowe słowo wēcznje woštanje a dofelž Lutherowa wuczba a Lutherowa wěra ko na Bože słowo sałož, potom tež tuta wuczba a tuta wěra woštanje. Wona njewumrje, ale žiwa budže a Knjesowu khwalbu pschipowjeda. Wobthowajmy hwojich wótžow wusnacže a njewustawajmy, dajcže nam khodžicz we wěrje hwojich wótžow a tutu wěru wobhwēdcžicz w słowach a skutkach a woštacž we nadžiji hwojich wótžow, so jenicžžny i hnady człowjek hynny je w žiwjenju a šbōžny we wumrjeczu. Tak reformazijski hwjedžen prawje hwjecžimny, hdyž ko wobnowimny w duchu hwojeje myšle, kōždy džen hwojeho žiwjenja. Lohka wēž je, a tehodla wjele hōdno njeje, na reformazijskim hwjedženju se sahorjenej wutrobu spewacz: jedyn twjerdy hród je našch Bōh ham, — to słowo dnyhja woštajicz. To tež sańdže. Ale k tutemu hrodej ko džeržecz, dofelž studnicžki wēczneho žiwjenja w nim hū, tutemu słowu w hwojim žiwjenju mōžnemu bycz dacž, w mozy tuteho słowa czerpicž, ko nadžijecz, wumrjecz — to je wjele czežiche, ale to ma to hlobjenje, so tež my woštanjem do wēcznošće. To cžimny, a žohnowaný budž k temu reformazijski hwjedžen! Hamjen.

Džecz wołkomēsta.

(Skōncženje.)

Dwaj dnjej pošdžischy dōndže sažo powjescz. Altenburgo wa mi šjewi: „Pawlinka je runje cžiche a šbōžnje wužnyla.“ To bē 3 dny do mojich prošdninow! Ješe pokhowanje bē potajkim moje pošlednje saštojnšte džēlo!

Na pohrjebniščžu psched mēschžanškimi wrotami je wulki hibot. Komu placž dželbranje wulkeje hyn, kotraž ko tam w kapali a wołoko kapaly cžischczi? Nētajkemu wul-temu s mēsta abo s luda? Ow, tak někotrehu wjercha pschewodžeja tyžazny k rowu, tola jenož někotre wutrobny žaruja pošne džaka wo njeho. Ta, kotraž tu w kaschczu, bohacže se kwētkami wupyšchenym drēma, bē hamotna byla, bē nješnata. Tola paš jich wjele hlada sa njej, hēbi wažo wažnotu jeje wožobny; w hwojej wutrobje hū džakowni sa pschiklad, kotrnyž bu jim s njej daty, a khwala Boha, kotrnyž hwoju wulkošcz a hynlošcz pokasuje tež w hlabnych, w kotrnyž mōžna je.

Semrētnych khowacz hlycha hōbu do skutkow kšchescžijanskeje hmylnošće. Tu trjebach jenož w šjednocženstwach a šhromadžijnach mēschžanškeho mižionstwa na tole dopomnicž a powjedacz, sčto Pawlinka bē, — a ta, kotraž bē hamalutka a hamotna byla, bu k rowu pschewodžana kaž wjerchowka! Towarštwo žonow wobdawasche jeje kaschcz kaž wulka hwojba; pošawny šanoschowachu kērlusche, pokasujo wutrobny k nje- hještym wyžokošczam; khōr mužow a khōr hōlžow našcheje kurrendny špewasche khērlusche wo krahnošczi šbōžneho wotšal- hiczja. Mi bē pošledni list njebočžicžkeje to porucženje pschi- nješt, so njebych pschi jeje rowje ničžo wo njej rēcžak ale jenož teho khwalil, kotrnyž bē jej cžaz žiwjenja telko dobrotow wopokasowak. „Sčtož je wona mohla, to je wona cžiniła“ — Mc. 14, 8 — to bu mi cželny tekst. ...

— Pawlinžny testament je woczinižny a dopjelnžny. Šerba, našche mēschžanške mižionstwo, namaka w tamnym poštajenym khamorje hysčče někotre šta toleč, došta tamne 1000 hr. semrēteje cžetny a s rospšchedateje nadobny hysčče male šamōženje.

S pōdlanškim herbu bēch ja ham. Luba wotkasačka bē mi šawoštajika tutōn džiwny kaschcz, w kotrnyž hwoje šamō- ženje khowasche, a hwoje cžopke wōdžecže sa pucžowanie. Tu- to mi tak lube šawoštajenštwo — mjenowach jo tež „Pawlin- ka“ — je mje dołhe lēta na mojich pucžowanjach, na kotrež mje moje šajtojnštwo sčelešche, pschewodžačo, — doniž ko mi ras na pucžowanju nješhubi. Tamny potajništwa pošny kaschcz paš se hwojimi kneslemi, kotrež dnyrbisch hūwacz a kō- cžicz, šteji njetriebany a prošdny smērom w druhim kaschczu, pschetož ja hym šabyl to potajništwo, kotrež jōn woczinišche. ...

Pawlinžny šenške kubla bēchu sachodne, tola to, sčtož wona mi a druhim da do šnutskownych kublow se pschikladom hwojeje pilnošče hwojeho korjenja w tym hwojim, hwojeje ponižnošče, hwojeje woporniweje lubošče, to nješandže.

Pawlinka bē jednora šchwalcža a hwērna hysččka, — człowjek cžicheho žohnowanja.“ —

Tu hmy widželi žohnowaze šnutskowe mižionstwo a žohnowane šnutskowe mižionstwo. To hnuwa wutrobny a to wabi wutrobny! Sčto njeby chynł bycz se žohnowanjom a sčto njeby chynł bycz žohnowaný! Tuž hlaj: Sčtož w žohnowa- nju hynje, tón tež w žohnowanju žnēje!

Našche šafite mižionstwo

je šhubilo wuštōjneho a nadobneho wjednika. Mižionški di- rektor šw. hł. prof. D. Paul je 10. oktobra wumrēł, 71 lēt štary. Wón bē muž mižionstwa s cželom a s dušchu a to hacž do pošlednjeho. Njeh bē tež psched něšchto cžazom wjedništwo Lipšczanškeho mižionstwa do młōdšich rukow položil, džēlak a skutkowak je sa njo se hamžnej lubošczu a hwēru kaž prjedy. A Bōh tón Knjes bē jemu k tomu pschi wyžofich lētach štro- wošcz a mozy dał a šdžeržak. Štōro kōždu njedželu bē dužny psches daloki nēmški kraj, so by rēcžak a skutkowak sa wulke-

dželo Knjesoweho mišionstwa, wobtwjerdźujo staru lubošć a šwěru k mišionstwu a budźo nowu lubošć a šwěru k njemu. Domoj pschischedschi i tajkeho mišionsteho pucžowanja sthori; bě so nasymnił, a hižo bu wotwołany se wscheho džela tuteje semje do wěčneho raja Božeho.

So bě dužny do tutoho raja, to wjedźesche, na to bě složene znyke jeho žiwjenje. Haj, so je kwoje žiwjenje žiwy był hladajo stajnje na wěčnosť a šmjercz to wusběhuja czi, kotřiž i nim běchu jako wošebitość a wošebnosť tutoho tak džela a próžny polneho, ale pak tež tak žohnowaneho žiwjenja. S nim je tohodla tež naša saška krajna zyrkej šhubila jeneho se kwojich najdosťojnišich šastupjerjow a wjednikow. Runje dokelež bě D. Paul muž swotowneho mišionstwa, bě wón tež muž domjazeje zyrkwe.

A kaž naša krajna zyrkej wošebje, je doznyła lutherška zyrkej w nim šhubila šastowarja a wojowarja a wjednika. Wón je šobu mjes tymi był, kotřiž so sa sjednocjenje ewangelšich zyrkwjow šutkowali a hišće šutkuja. A tež tu bě Bože žohnowanje i nim.

Jeho šutki šutkuja tu kaž tam dale. Jeho šachodne cželo wotpocžuje na pohrjebnišću w Lorenzkirch nad Lobjom, tam, hdžez bě wón w lětach po 1887 šutkowal. Nam a wschēm pscheczelam Knjesoweho mišionstwa wostanje D. Paul dale i wjednikom a i nadobnym pschikladom.

Što prajich ty?

(Pofracžowanje.)

Do ofkultnych wězow licžimy, kaž tydženja pižachmy, tež to, štož so w Konnersreuthu špodžiwneho štawa. Ofkultne wězy abo ofkultim njemějesche hacž šem wulkeje šhwalby a nima jeje tež nětkle hišće pola wědomnošće a wučenošće a tež niz pola zyrkwe. Wědomnošć, wučenošć a zyrkej, wobej wobaraštej so i wobemaj rukomaj, so i tutymi naležnošćemi šaběracž; štož so i nimi šaběrašče, bě podhladny, bě i cžimnymi mozami w šwjastu, bě tórny a njewučeny. Dolhe, dolhe cžahy je to tak bylo, a tež dženšnišchi džen to i džela hišće tak je, a Němška tu šobu našad šteji, mjes tym so so w Zendželškej, Amerizy, Franzowškej dawno hižo tež wučeni, šastupjerjo zyrkwjow, a wyšchich a nižchich woršchtow i praščenjemi a hudancžkami ofkultizma šaběraja. Tutomu špodžiwnemu wotpošajowazemu štejnišću maja so cžlowješko tež „džakowacž“, so šu ofkultne praščenja woprawdže ofkultne, t. r. cžlowjekam šhowane, potajene, nješrosumliwe. Dženšnišchi džen pocžina tu nětk trožku hinaš bycz tež w Němškej; tola šu tu mjes wučenyymi pschego hišće došć, kotřiž i tutym wězam praja „Schwindel“, kotřiž se šanjehanjom hladaja na tny, kotřiž so i tutymi praščenjemi šaběraju, kotřiž so boja, i tutymi naležnošćemi so šepje šejnacž. Boja so duchow, i kotrymiž móhli so šetkacž, boja so, so něšto našonja, štož by jim jich dobrny pokoj rubilo.

Tuto šadžerjenje runje wyšchich a šdželaných woršchtow je šobu šawinowało, so šu wschelake praščenja wědomnošće, wošebje tež pschirody, dženza hišće jara njejašne a nješpóšnate, hacžrunje bě to a tamne i teho hižo lěštotki šnate a šnadž we wschelakim psched lěštotkami šepje šnate. Dopomnimy na radium; dolho njeje hišće, so šon jako tajki šnajemy, so so wučeni i nim šaběraju, wošebje šekarjo. Psched lěštotkami pak, a šnadž psched wjele lěštotkami, mějachu štari hojerjo a mudri mužojo hižo tu wěz, njech tež niz to mjeno. Šladžechu pschi wěštny thorošćach kamjenje na cželo. „Berriadt!“ je lubowany wuras tež nětkle sa něšto tajke. To pak běchu kamjenje, w kotrychž bě hojaza móž radija.

Ščehwš naspomnjeneho štejnišću je tež to, so šu we ludach druhich dželow šemje, i kotrymiž so běli Europjenje hewak nochzedža runacž, cžlowješko, haj znyke šjednocjenje, kotrež so t. r. domach na wschelakich polach ofkultizma. Njech je tu pošasane na Indišku a jeje špodžiwnych mužow, kotřiž so šakirojo abo yogi mjenuja a šuggeštionu a podobne džiwne mozy hižo dawno šnajachu a našožowachu, hdžez šebi europiška wědomošč hišće nihdže na to njemnyšlesche.

Šsobu wina je tuto naspomnjene štejnišću k ofkultnym wězam tež na šašudženjach a podobnych podědženjach, kaž tež je tydženja šobu mjenowachmy, kaž šašudjenje šustarncžow. Wychu-li so tehdy wědomoštne a niz se šašakšću šastupjerjo zyrkwe a wučenošće i znykm praščenjom „šustaršćwa“ šaběrali, by někotrny wužud hinašchi był. Wěšo pschidamy, so je tež druhich pschicžinow hišće, so buchu wužudny tajke a niz hinašče. Tak, so pschiklad pošajemy, buchu žónške šustaršćwa dla šašudžene, hdžez běchu wahu šhubile, t. r. hdžez mašo abo mjenje wažachu hacž hewak abo hacž by to poměrnje prawo bylo. Njemnyšimy drje so, so šmny i Konnersreutha cžitali, so Rejša Neumannez po wěštny hodžinach mjenje waži hacž hewak. We wschěch cžahach pak mějachu tny tak mjenowaných měšacžkowny — Mondsiichtige —. To šadžerjenje tutny a to, štož so i nimi špodžiwneho štawa, je dopokas sa to, so je móžno, so cžlowjek wahu šhubi, mašo waži, nimale ničžo njewaži.

Pschi wschēm tajkim njeje ššoncžnje špodžiwne, so chzedža wučeni, wošebje šekarjo, tež Konnersreuth wotbycz i tym, so praja: to je „šysterija“. Haj ale, što je „šysterija“? To je i jeneho džela šnajmješča pomjenowanje sa něšto, w cžimž njewědža ničžo drugeho prajicž. Kaž mašch šnadž domach něšajke šudobjo abo něšto podobne, do kotrehož mješajch to, i cžimž njewěšch ničžo šapocžecž, tak je to we wulkim tu. S cžimž cžlowješko, tež wučeni, njewědža ničžo šapocžecž, to pomjenuja i mjenom, kotrež ničžo njewošnami a njepraji, abo kotrež něšto pomjenuje, štož ničto njemóže po woprawdžitym pomjenowacž. Do tajkich šudobjow licžimy se šadžených lět tu tak mjenowaun „4. dimenšionu“. Tuta je tuchwilu trošku pschětrjebana; sa to trjebaja nětkle bóle wuras „Unterbewußtsein“. Tutej dwě mjeni nam trošku wušajšnitej, cžehodla to tak šteji, kaž šteji a kaž špytachmy pošajacž. To je ta wědomošč šobu šawinowała, kotraž Boha a to duchowne přejesche a přjeje. Wona njemóžesche džiwne pošadža Bohu pschipižowacž a to tež dženjšnišchi džen njemóže, hdžez tola Boha nješnaje, hdžez tola i nami šobu njewušnawa: „Ša wěrju do Boha Wótza, wschehomóžneho štworicžela nješbjekow a šemje!“ Ššlyšachmy tola na psch. w Lubiju šastupjerja tajkeje wědomošč i wulkim šloškom dozěrowacž: „Das geistige leugne ich. Geistiges gibt es nicht!“ A wscho bě pola njeho „Unterbewußtsein“, do tutoho šudobja mjetasche wscho nuts, i cžimž šebi dale njewjedžesche. Tak podobnje wužiwachu psched něšto cžahom „šchtwórtu dimenšionu“ czi, kotřiž njewěrjachu do Božeje mozy.

To by wscho hišće bylo, hdžez by wón — a i nim hišće drugi — tutu mudrošč šam sa so šhowal. Ale ně. S rěcžanym, pižanym a i cžišćčanym šłowom trubi so do šwěta, do luda. A hdžez so wučeni w tajkich praščenjach tak njejašni, tak hake potom czi, kiž chzedža wučeni bycz, ale pak nješku, a czi, kiž nješku wučeni a to tež bycz njechadža. Šškoda, kotraž je so i tym nacžiniła a hišće nacžinja we ludu, je njewuprajna. A plodny tajkeho ššłodowanja šu nudy a cžěžnošće našcheho cžaha. Cžlowješko šu wěštny šašož žiwjenja a dobrny wuček w nudy šhubili: Boha!

Dofelž pač ho wědomosć njeje starała wo to, šhtož of-
kultne mjenujemy, so by jo rosjaŋnaja, a dofelž je na dru-
him bofu bohaprějaza a duchowne šapřewaza wědomosć bład-
ne pucze połašowała a hišćeje połašuje, njetrjebamy ho dži-
wacž, so ho štawa nětkele to, šhtož ho štawa, mjenujz nětkele
we wšchěch woschach luda šta a tyžazn hu, kotřiž nětkele na
hwoju ruku pytaju ša wěrnosću. To, šhtož bu jim date a ški-
czene, jich njespołoji. A ta dušcha, kotraž s bjesbóžnymi wucž-
bami šašlepjena, wěru do Boha a pokoj šhubi, pyta, dofelž
njespołojena, pyta a pyta, so by namašala, šhtož ju špołoja
a čłowjeka šbožowneho čini. Šhtož pobožny wótž Augusti-
nus hižo praji, to ho tež tu jewi: „Moja dušcha je njespo-
łojna we mni, doniž, mój Božo, połoja njenamašala w tebi!“
Tohodla wšchudžom ofkultne šjednocženštwu a lože a zirkle,
tohodla špiritistoj a špiritualistoj a drušy a hišćeje drušy!
A tohodla pšchiběra ofkultne pišmowštwu. S pišmowštwom,
t. r. s wudacžom knihow atd. je powšchitkownje wróczo šchlo,
jenož wudacžje ofkultnych pišmow je wo 14 prož. pšchiběrało.

(Pšchichodnje dale.)

Zyrkej a štat.

— **Wulkostatny škulski šakón** wuradžuje ho pšched něm-
skim šejmom. Tutón je wo nim jednaš a jón hwojemu ša tajke
naležnosćje poštajenemu wubjerkej pšchepodaš. Pišche ho, so
nejhu wuhlady ša šakón hubjene. — So by tola ludej bórny
špožčene bylo, twarič hwoj pšchichod, — a młodžina, džeczi
hu tutón pšchichod — na wěštnym šałożku. Tón najwěšćišchi bu-
dže tón, w kotrymž Ješuš Khrystuš rózknj šamjen je. Na
tym ničžo njepšcheměnja wšchě rěčje a nastawki napšchecziw-
nych štron, tež te niz, kotrež tute štejnišćje mjenuja tórnošćje,
a tež te niz, kotrež chzedža ludži hłupnych ščžinicz, wudawajo,
so ho wojowarjo ša šchescžijanšku, nabožnu šchulu wo to pró-
žuja, so by lud we hłupošćzi woštaš.

— **Šchlesyška provinzialna synoda** šapocžnje 22. nov.
we Wrotšlawju je hwojim džělom.

— **Sakski štat** bu pšched wulkostatnym šudom w Lipšku
s nakhwilnym rosšbudženjom šašbudženy, šakškej krajnej zyrkwi
te 650 000 hr., kotrež mješje 1914 ša wěšte wěžy zyrkwi pla-
czicz nahódnošćicz a płaczicz. Nahódnošćenje ma ho tak štačž,
so pšchi tym ani zyrkej ani kraj njeschodujetej. Dokladne ros-
šbudženje ho hašle pšchichotuje a wupraji.

Wišelke s bliska a s daloka.

— **Kamjenzška nowa eforija** džeržesche 10. oktobra pod
wjedništwom hwojeho šuperintendenty dra. Šchrödera w Ka-
mjenzu hwoju přenju eforalnu konferenzu. Krajny biškop D.
Šhmels bē pšchitomny a rěčesche šhutne šłowo ho šložujo
na 1. Kor. 7, 29. Šłowny pšchednošch a jón ščžehowaza ros-
mošwa šaběrašche ho s praščenjom reforměrtšesche a luthersšesche
zyrkwe.

— **W Lubiju** šhromadža ho 8. nov. duchowni Lubijšesche
eforije, so bychu se hwojim šuperintendentu F. šar. prim.
Šrantu eforalnu konferenzu wotmēli.

— **Rhwacžizny** hwojecza wot pšchichodneho lěta 1928 hwoju
šermušchu po štarym wašchnju, mjenujz njedželu po 16. ok-
tobru. Wulka wjetščina bē ša to. Na 900 podpšmow bē ho
našbērało.

— **Kursus** abo rošwucžowanje ša wjedništwu pošawno-
wch šhórow bē wot 3. hačž do 9. winowza w Rakežach. Bē

to šažo jara šajimwa wēž niz jenož ša wobdžělnikow, ale tež
ša wošadu. Róžde ranje pištachny na wulkim Rakežanškim
torhošchczu a potom wotmēwachny w zyrkwi ranšchu nutr-
nosć, pšchi kotrež hmy štary špěw „Te deum laudamus“ abo
šerbšizy „Čže Božo šhwalimy“ (w špěwarškich čžo. 136) s na-
šchey radošćzi tež šažo nawukli. Šaj, to je wulka wēž a kóždy
pšchi tym nēšchto šačžuwa wot tuteje jeneje hwojateje šchesczi-
janšesche zyrkwe, kiž w tutym špěwje hwojeho Rnješa šhwal-
a čžesćzi, hdyž móžne šynki tutoho ščrluška pšches zyrkej šchu-
mja wot duchowneho a wot wošadny ryncžk po ryncžku šašpě-
wane. — Potom džeržesche knjes šarar Mlynš-Drježdžanški
pšchednošchi wo pošawnowym mišionštwje, kaš dyrbinmy s na-
šchimi pošawnami won do wšy a na wšy wulkich wošadow,
kaš dyrbinmy wšchēm poštrow zyrkwe pšchijnješč tak se hwoja-
tym špěwom, kiž dyrbi šlincžecž pola šhornch a pola štarnch, kiž
wjazy njemóža se mšchi šhodžicz, kaž tež pola štrownch, so by-
chu byli pšchezo s nowa nawabjeni, pšchincž tam, hdyž dyrbi
byčž jich wěrna domišna, tam, hdyž bydli jich Rnjes. Ale na-
šche pošawny dyrbja pšchede wšchēm tež s nowa šašlincžecž, kaž
w štarnch čžadžach wot wēžow našchich zyrkwow, hnano kóždy
tydženi jedyn ras. Pšches to rošče lubošć s pošawnam we wo-
šadže a tež pola pištarjow a k tomu je to hišćeje najštaršche
wašchnje s pošawnami mišionowacž. Hižo našchi wótžoj hu,
jako hu hwoje „wēžne kuski“ napišali, pšchi tym na mišion-
štwu mjes wošadnymy myšlili. Tak ho nětkele hižo šažo w nē-
kotrych šakškich mēštnach a wšach porjadnje piška. Dale dyrbi-
my, kaž bē to dawno hižo našch wottyknjenny kónž, we woš-
bitnych pošawnowych Božich šlužbach wošadže rjanošć ščrlu-
ška w šłowach a hudybje połašacž. Žadny šhór po prawom
nješmē byčž, kiž njeby ša lěto s najmjenšcha šchtyri rašy tak
škutkowal, pač wječor pač rano na hłownych šemšach. Tež
my „šursištojo“ hmy tak wokoło Rakež čžahnyli do Wojerez,
tam hmy tež s wēže piškali, a do Łaša a hmy w čžichej šerbškej
holi šanošchowali rjane štare ščrluške našchey zyrkwe. Wjele
ho tež rěčesche wo tajkich hložach, kiž nejhu šhmane, so bych-
my je špěwali abo piškali, to hu wošebje te, kiž s šendželšesche
s nam pšchithadžeja Te ho nješnjehu s našchim ewangelškim ša-
čžucžom, tuž je šmērom woštajmy, wšchaf mamy druhich došć,
kiž pač dyrbinmy s džěla šažo wuknyčž, ale ša to ho próža pla-
czzi tyžazorje, hu to tola s wjetšcha špěwy našcheho dra.
Luthera, kiž my, jeho potomnizy a duchowne džeczi, wjazy
njemóžemy špěwacž — po prawym hašba —, abo špěwy, kiž
hu nam špěwali jeho pšchecželjo. S wjetšcha na kóždy pad špě-
wy, w kotrychž je žiwa přenja šahorjenošć młodeej zyrkwe a
niz tajka čžucžiwa (šentimentalna) nowočžajnošć, kiž je ša
našchu zyrkej se šahubu, chze-li wona pomhačž našch lud wu-
móz s putow bjesdušnošće kiž daloko a šchěroko trječimy.
Tu šej ruku šawdawamy s młodnymi a se šwjaškami młodžiny,
kiž wšchitny džělaja pšches wobnowjenje štareho špěwa — du-
chowneho kaž ludoweho — lud šam wobnowicz. Njedž Bóh
da, so zyrkej pšchi tym špóšnaje hwoj nadawš, so njetrjebamy,
kaž tak hušto w žiwjenju, tu žalošćicz potom na štomdženu
škladnošć. — Tak je naš tutón kursus šažo prawje pšchimaš
a dale wjedł w našchim džěle, šhtož pšchi wošobiniškej pšchecžel-
nošćzi a duchapošćizni knjesa šararja Mlynka hewaš žadny
džiw njeje. Pšcheli šej jenož bychmy, so by ho wjazy Lu-
žicžanow a wošebje Šerbow wobdžělišo, kotrychž dla bē tu-
tón kurs lěšča we Łužizny — přeni ras, ale ho nadžijamy niz
pošledni! — Tuž njedž rěka dale: Rhwalče Rnješa s pošaw-
nami!

R. w R.

Šamokwity redaktor: šarar Wyracž w Nošacžizach.